

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΕΝΙΑΙΑ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΗ ΑΡΧΗ
ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ**

**ΓΝΩΜΗ
16/2017
(άρθρου 2, παρ. 2, περ. γ (γγ) του ν. 4013/2011)**

Η ΕΝΙΑΙΑ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΗ ΑΡΧΗ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ

Στην Αθήνα, σήμερα, την 17η Μαΐου του έτους δύο χιλιάδες δέκα επτά (2017), ημέρα Τετάρτη και ώρα 11.00 π.μ. και επί της οδού Κηφισίας 7 (5ος όροφος) στους Αμπελόκηπους, όπου και τα γραφεία της, συνήλθε η **ΕΝΙΑΙΑ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΗ ΑΡΧΗ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ** σε συνεδρίαση μετά από σχετική πρόσκληση του Προέδρου της, η οποία γνωστοποιήθηκε νομίμως σε όλα τα μέλη της Αρχής.

Από τα προσκληθέντα μέλη της Αρχής παρέστησαν κατά τη συνεδρίαση τα ακόλουθα:

Αντιπρόεδρος (Προεδρεύουσα): Χριστίνα Μπουσουλέγκα

Μέλη: Δημήτριος Λουρίκας
Δημήτριος Σταθακόπουλος
Ερωφίλη Χριστοβασίλη

Τα λοιπά τακτικά και αναπληρωματικά μέλη, καίτοι προσκληθέντα, δεν προσήλθαν λόγω δικαιολογημένου κωλύματος.

Γραμματέας: Ελένη Βαφειάδου

Εισηγητής: Ευάγγελος Ιατρού, Διπλ/χος Ηλ/γος Μηχανικός, Ειδικό Επιστημονικό Προσωπικό Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ. (Περιφερειακό Γραφείο Θεσσαλονίκης)

Κατά τη διάρκεια της Συνεδρίασης, παρέστη ο εισηγητής, κος Ευάγγελος Ιατρού, μέσω τηλεδιάσκεψης, η προϊσταμένη του Τμήματος Γνωμοδοτήσεων κα Χριστίνα Καζιρή, η προϊσταμένη της Διεύθυνσης Νομικών Υπηρεσιών κα Μίνα Καλογρίδου καθώς και ο κος Γιάννης Μπακογιάννης, Διευθυντής Προγραμματισμού Υποδομών του Υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών οι οποίοι αποχώρησαν πριν την έναρξη της διαδικασίας ψηφοφορίας και λήψης της απόφασης από τα Μέλη του Συμβουλίου της Αρχής.

Σχετ.: Το με αρ. πρωτ. ΔΝΣγ/οικ.31931/ΦΝ466/5.5.2017 (αρ. πρωτ. εισερχ. Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ. 2965/5.5.2017)

έγγραφο της Διεύθυνσης Νομοθετικού Συντονισμού και Καλής Νομοθέτησης του Υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών, με το συνημμένο σε αυτό σχέδιο απόφασης του Υπουργού Υποδομών και Μεταφορών με τίτλο *“Κανονισμός Περιγραφικών Τιμολογίων Εργασιών για δημόσιες συμβάσεις έργων”*.

Θέμα: Αίτημα για διατύπωση σύμφωνης γνώμης της Αρχής, κατ’ άρθρο 2 παρ. 2 περ. γ’ υποπερ. γγ’ του ν. 4013/2011, επί σχεδίου απόφασης του Υπουργού Υποδομών και Μεταφορών με τίτλο *“Κανονισμός Περιγραφικών Τιμολογίων Εργασιών για δημόσιες συμβάσεις έργων”*.

I. Εισαγωγικές παρατηρήσεις

Με το με αρ. πρωτ. ΔΝΣγ/οικ.31931/ΦΝ466/5.5.2017 (αρ. πρωτ. εισερχ. Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ. 2965/5.5.2017) έγγραφο της Διεύθυνσης Νομοθετικού Συντονισμού και Καλής Νομοθέτησης του Υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών διαβιβάσθηκε στην Αρχή σχέδιο Απόφασης του Υπουργού Υποδομών και Μεταφορών με τίτλο *“Κανονισμός Περιγραφικών Τιμολογίων Εργασιών για δημόσιες συμβάσεις έργων”*, συνοδευόμενο από Παράρτημα υπό τον τίτλο *“Κανονισμός Περιγραφικών Τιμολογίων Εργασιών”*, το οποίο περιλαμβάνει τον *“Κανονισμό Περιγραφικών Τιμολογίων Εργασιών όπως εφαρμόζεται από τις αναθέτουσες αρχές κατά τη διαδικασία ανάθεσης δημοσίων συμβάσεων έργων σύμφωνα με το Ν.4412/2016 (Φ.Ε.Κ. 147 Α/8-8-2016) [Φεβρουάριος 2017]”*, προκειμένου για την έκδοση της σύμφωνης γνώμης της Αρχής κατ’ άρθ. 2 παρ. 2 περ. γ’ υποπερ. γγ’ του Ν.4013/2011 ως ισχύει.

Το συγκεκριμένο σχέδιο Απόφασης του Υπουργού Υποδομών και Μεταφορών αφορά σε κανονιστική πράξη ως άνω Υπουργού, η οποία προτείνεται να εκδοθεί κατ’ εξουσιοδότηση των διατάξεων της παρ. 7 περ. ζ’ του άρθρου 53 (*“Περιεχόμενο των εγγράφων της σύμβασης”*) του Ν.4412/2016 *“Δημόσιες Συμβάσεις Έργων, Προμηθειών & Υπηρεσιών (προσαρμογή στις Οδηγίες 2014/24/ΕΕ & 2014/25/ΕΕ)”* (ΦΕΚ Α’ 147/8.8.2016).

Εν συνεχεία, με το υπ’ α.π. 2965/12.5.2017 έγγραφό της, η Αρχή ζήτησε διευκρινίσεις καθώς και τη συμπλήρωση του φακέλου του εξεταζόμενου αιτήματος του Υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών προκειμένου για την ολοκλήρωση της διαδικασίας έκδοσης της απαιτούμενης κατά το νόμο σύμφωνης γνώμης της επί του εξεταζόμενου σχεδίου Υπουργικής Απόφασης (ΥΑ) και συγκεκριμένα ζητήθηκαν τα εξής στοιχεία:

- α) η γνωμοδότηση του Συμβουλίου Δημοσίων Έργων – Τμήματος Κατασκευών (πράξη αρ. 8 συνεδρίαση 36/13.12.2016), η οποία περιλαμβάνεται στα έχοντας υπόψη του εξεταζόμενου σχεδίου ΥΑ, και
- β) τεκμηρίωση της μεθοδολογίας – τρόπου καθορισμού των γενικών και ειδικών όρων των άρθρων των προτεινόμενων περιγραφικών τιμολογίων εργασιών των συγκεκριμένων κατηγοριών έργων που περιλαμβάνονται στο υποβληθέν σχέδιο *Κανονισμού Περιγραφικών Τιμολογίων Εργασιών* (με ρητή αναφορά στα στοιχεία που λήφθηκαν υπόψη για τον ως άνω καθορισμό λ.χ. εργατικό κόστος, κόστος υλικών κλπ), κατά προτίμηση σε ηλεκτρονική μορφή, με επισήμανση των τυχόν τροποποιήσεων – επικαιροποιήσεων των εν λόγω γενικών και ειδικών όρων και τιμών των προτεινόμενων άρθρων τιμολογίων σε σχέση με τους αντίστοιχους όρους και τιμές των σήμερα εν ισχύ, καταργούμενων με την προτεινόμενη ΥΑ, ενιαίων τιμολογίων έργων της ΥΑ υπ’ αριθμ. Δ11γ/0/9/7/7.2.2013 *“Αναπροσαρμογή και συμπλήρωση Ενιαίων Τιμολογίων Έργων Οδοποιίας, Υδραυλικών, Λιμενικών, Οικοδομικών, Πρασίνου και Ηλεκτρομηχανολογικών Εργασιών Οδοποιίας, Υδραυλικών και Λιμενικών”* (ΦΕΚ 363 Β’/19.2.2013) ως τροποποιήθηκε και ισχύει.

Προς απάντηση του ως άνω εγγράφου της Αρχής: α) με το από 12.5.2017 μήνυμα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου του γραφείου του Υπουργού Υποδομών και Μεταφορών διαβιβάσθηκε στην Αρχή η ως άνω γνωμοδότηση του Συμβουλίου Δημοσίων Έργων – Τμήματος Κατασκευών, όπως επίσης και η από 13.12.2016 γνωμοδότηση του ιδίου ως άνω Συμβουλίου με θέμα *“Τεκμηρίωση του ποσοστού των Γενικών Εξόδων και Εργολαβικού Οφέλους (ΓΕ + ΟΕ = 18%) , άρθρο 53 παρ. 7 περ. θ’) του ν. 4412/2016, στο πλαίσιο έγκρισης του σχεδίου Υπουργικής Απόφασης κατ’ εξουσιοδότηση του άρθρου 53 παρ. 7*

περίπτωση (ζ) του ν. 4412/2016 με θέμα «Κανονισμός Περιγραφικών Τιμολογίων Εργασιών» συνοδευόμενη από τη σχετική εισήγηση περί της ανάλυσης του κονδυλίου του ΓΕΟΕ, και β) με το από 15.5.2017 μήνυμα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου του υπευθύνου στελέχους της αρμόδιας ομάδας εργασίας του ως άνω Υπουργείου διαβιβάστηκαν στην Αρχή η από 12.10.2016 αρχική σχετική εισήγηση της εν λόγω ομάδας με θέμα “Έγκριση προσχεδίου Υπουργικής Απόφασης στο πλαίσιο του ν. 4412/2016 με θέμα: «Κανονισμός Περιγραφικών Τιμολογίων Εργασιών»” συνοδευόμενη από τις από 9.12.2016 και 16.12.2016 τροποποιήσεις της (η πρώτη αφορούσα την “Τροποποίηση Γενικών Όρων του Περιγραφικού Τιμολογίου σύμφωνα με την εισήγηση καθορισμού και ανάλυσης του περιεχομένου των Γενικών Εξόδων” και η δεύτερη την “Τροποποίηση ΥΑ για να συμπεριληφθούν υποδείξεις της ομάδας του ΟΟΣΑ”).

II. Αρμοδιότητα Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ.

Σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 2 παρ. 2 περ. γ' του ν. 4013/2011 “Σύσταση Ενιαίας Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Συμβάσεων [...] και άλλες διατάξεις” (ΦΕΚ Α' 204/15.9.2011):

«2. Η Αρχή έχει τις ακόλουθες αρμοδιότητες: [...]

γ) Γνωμοδοτεί για τη νομιμότητα κάθε διάταξης σχεδίου νόμου ή κανονιστικής πράξης που αφορά στις δημόσιες συμβάσεις και συμμετέχει στις οικείες νομοπαρασκευαστικές επιτροπές. Τα αρμόδια όργανα οφείλουν να λαμβάνουν υπόψη τη γνώμη της Αρχής. Ειδικότερα:

αα) Η Αρχή γνωμοδοτεί επί των διατάξεων σχεδίων νόμων που αφορούν στις δημόσιες συμβάσεις πριν από την κατάθεσή τους στη Βουλή. [...]

ββ) Τα προεδρικά διατάγματα, κατά το μέρος που ρυθμίζουν θέματα δημοσίων συμβάσεων, εκδίδονται μετά από γνώμη της Αρχής. [...]

γγ) Οι λοιπές κανονιστικές πράξεις που εκδίδονται κατ' εξουσιοδότηση νόμου, εξαιρουμένων των προκηρύξεων, καθώς και οι κανονισμοί άλλων δημοσίων οργάνων και αναθετουσών αρχών, όπως ιδίως οι κανονισμοί που εκδίδονται δυνάμει του άρθρου 5 παρ. 3 του ν. 2286/1995, συμπεριλαμβανομένων των κανονισμών εσωτερικής λειτουργίας των κατά περίπτωση αρμόδιων ελεγκτικών διοικητικών οργάνων στον τομέα των δημοσίων συμβάσεων, κατά το μέρος που οι εν λόγω πράξεις και κανονισμοί ρυθμίζουν θέματα δημοσίων συμβάσεων, εκδίδονται μετά από σύμφωνη γνώμη της Αρχής. Η γνωμοδοτική αρμοδιότητα της παρούσας περίπτωσης ασκείται μέσα σε προθεσμία τριάντα (30) ημερών από την περιέλευση των ανωτέρω σχεδίων διατάξεων στην Αρχή, με μέριμνα του οικείου οργάνου. Με την άπρακτη παρέλευση της άνω προθεσμίας τεκμαίρεται η σύμφωνη γνώμη της Αρχής.»

Δεδομένου ότι το εξεταζόμενο σχέδιο Υπουργικής Απόφασης, ως παρατίθεται κατωτέρω υπό παρ. 4 της παρούσας, περιλαμβάνει τους γενικούς και ειδικούς όρους των περιγραφικών τιμολογίων εργασιών δημοσίων συμβάσεων έργων καθώς και τους πίνακες των τιμών μονάδος των τιμολογίων αυτών, τα οποία οι αναθέτουσες αρχές της χώρας μας θα εφαρμόζουν υποχρεωτικά, από τη θέσπισή τους και μετά, κατά τον υπολογισμό (κατά το άρθ. 6 του Ν.4412/2016) της εκτιμώμενης αξίας των συγκεκριμένων συμβάσεων, διαπιστώνεται ότι το προτεινόμενο σχέδιο ΥΑ ρυθμίζει θέματα δημοσίων συμβάσεων και συνεπώς συντρέχει καταρχήν η αρμοδιότητα της Αρχής για παροχή σύμφωνης γνώμης κατά την προπαρατεθείσα διάταξη του Ν.4013/2011.

III. Το υποβληθέν στην Αρχή σχέδιο Απόφασης του Υπουργού Υποδομών και Μεταφορών έχει ως εξής:

“ΘΕΜΑ: Κανονισμός Περιγραφικών Τιμολογίων Εργασιών για δημόσιες συμβάσεις έργων

Έχοντας υπόψη:

1. Τις διατάξεις του άρθρου 53 παρ.7.ζ του ν.4412/2016 Δημόσιες Συμβάσεις Έργων, Προμηθειών και Υπηρεσιών (προσαρμογή στις Οδηγίες 2014/24/ΕΕ και 2014/25/ΕΕ) όπως αυτός ισχύει (Α' 147)

2. Τις διατάξεις του ν. 3861/2010(ΦΕΚ Α' 112/13-7-2010) «Ενίσχυση της διαφάνειας με την υποχρεωτική ανάρτηση νόμων και πράξεων των κυβερνητικών, διοικητικών και αυτοδιοικητικών οργάνων στο διαδίκτυο

«Πρόγραμμα Διαύγεια» και άλλες διατάξεις»(Α'112)

3.Τις διατάξεις του άρθρου 90 του «Κώδικα νομοθεσίας για την Κυβέρνηση και τα Κυβερνητικά Όργανα», που κυρώθηκε με το άρθρο πρώτο του Π.Δ. 63/2005 (Α' 98) και το γεγονός ότι από τις διατάξεις της παρούσας απόφασης δεν προκαλείται δαπάνη σε βάρος του κρατικού προϋπολογισμού.

4. Τις διατάξεις του Π.Δ. 123/2016 «Ανασύσταση του Υπουργείου Διοικητικής Μεταρρύθμισης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης, ανασύσταση του Υπουργείου Τουρισμού, σύσταση Υπουργείου Μεταναστευτικής Πολιτικής και Υπουργείου Ψηφιακής Πολιτικής, Τηλεπικοινωνιών και Ενημέρωσης, μετονομασία Υπουργείων Εσωτερικών και Διοικητικής Ανασυγκρότησης, Οικονομίας, Ανάπτυξης και Τουρισμού και Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων (Α' 208).

5. Τις διατάξεις του Π.Δ. 125/2016 «Διορισμός Υπουργών, Αναπληρωτών Υπουργών και Υφυπουργών» (Α' 210).

6.Τις διατάξεις του Π.Δ.109/2014 «Οργανισμός του Υπουργείου Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων» (Α'176).

7.Τη γνωμοδότηση (πράξη αρ. 8 συνεδρίαση 36/13-12-2016) του Συμβουλίου Δημοσίων έργων - Τμήμα Κατασκευών.

ΑΠΟΦΑΣΙΖΟΥΜΕ

Άρθρο 1

Αντικείμενο –Πεδίο εφαρμογής

1. Οι διατάξεις της απόφασης αυτής αφορούν τον Κανονισμό Περιγραφικών Τιμολογίων Εργασιών για τις εξής κατηγορίες έργων:

1. Έργων Οδοποιίας,
2. Υδραυλικών έργων
3. Λιμενικών Έργων
4. Οικοδομικών Έργων
5. Έργων Πρασίνου

6. Ηλεκτρομηχανολογικών Εργασιών (Οδοποιίας, Υδραυλικών και Λιμενικών Έργων)

2. Ο ανωτέρω Κανονισμός Περιγραφικών Τιμολογίων Εργασιών εφαρμόζεται υποχρεωτικά στις δημόσιες συμβάσεων έργων του ν.4412/2016 για τον υπολογισμό της εκτιμώμενης αξίας σύμβασης έργου, όπως καθορίζεται στο άρθρο 6 του ν. 4412/2016 και κατά τη σύνταξη των προϋπολογισμών δημοσίων έργων όπως προσδιορίζεται στις περιπτώσεις (στ) (θ) και (ι) της παρ. 7 του άρθρου 53.

3. Ο ανωτέρω Κανονισμός Περιγραφικών Τιμολογίων Εργασιών υπόκειται σε διαρκή διαδικασία επικαιροποίησης από την αρμόδια υπηρεσία του Υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών, το Τμήμα Τευχών Δημοπράτησης και Τιμολόγησης Έργων της Διεύθυνσης Κανόνων και Ποιότητας, στις αρμοδιότητες του οποίου περιλαμβάνονται (άρθρο 49 παρ 6 του Π.Δ. 109/2014): Η σύνταξη και επικαιροποίηση πρότυπων αναλύσεων τιμών και αντιστοίχων περιγραφικών τιμολογίων, η μέριμνα για τη σύνταξη περιοδικού καταλόγου τιμών κόστους για την εκτέλεση έργων και για τη σύνταξη περιοδικού καταλόγου συντελεστών αναθεώρησης τιμών, η στατιστική επεξεργασία κοστολογικών στοιχείων των εκτελούμενων έργων και η εξαγωγή χρήσιμων συμπερασμάτων για τη σύνταξη πρότυπων αναλύσεων και την προκοστολόγηση έργων, καθώς και η μελέτη και η εισήγηση συναφών διορθωτικών ή κατευθυντηρίων μέτρων.

Σύμφωνα με τον οργανισμό του Υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών, στην αρμοδιότητα του Τμήματος Τευχών Δημοπράτησης και Τιμολόγησης Έργων της Γενικής Γραμματείας Υποδομών και Μεταφορών προβλέπεται μόνιμος μηχανισμός παρακολούθησης, συγκέντρωσης, επεξεργασίας και αξιολόγησης των κάθε είδους στοιχείων σε τακτικό ή/και έκτακτο επίπεδο σχετικά με τις τιμολογήσεις μελετών και έργων. Συγκεκριμένα, μετά την αξιολόγηση των συλλεχθέντων στοιχείων, γίνονται άλλοτε επιμέρους παρεμβάσεις, δηλαδή διορθώσεις, τροποποιήσεις, επικαιροποιήσεις ή σύνταξη νέων τιμών τιμολογήσεων (έκτακτος έλεγχος) σε μεμονωμένες περιπτώσεις και άλλοτε ευρείας έκτασης παρεμβάσεις που κυρίως συνίστανται σε εκσυγχρονισμό των τιμολογίων, όταν πχ. υφίσταται άρδην μεταβολή των συνθηκών (τεχνολογική εξέλιξη, οικονομικές συνθήκες κ.λ.π.).

4. Την ανάγκη διαρκούς και αδιάλειπτης εφαρμογής της ανωτέρω υπ' αριθμ. 3 διαδικασίας, με σκοπό τη διασφάλιση αυτεπάγγελτων τακτικών ελέγχων κατ' ελάχιστον μία φορά το χρόνο για τον εντοπισμό τυχόν

αναγκαιότητας επικαιροποίησης, διορθώσεων, τροποποιήσεων ή σύνταξη νέων τιμών όποτε παρίσταται ανάγκη να κρίνεται από τους ανωτέρω ελέγχους σκόπιμο και αναγκαίο.

Άρθρο 2

Κανονισμός Περιγραφικών Τιμολογίων Εργασιών

1. Εγκρίνεται ο Κανονισμός Περιγραφικών Τιμολογίων Εργασιών για τις εξής κατηγορίες έργων:

1. Έργων Οδοποιίας,
2. Υδραυλικών έργων
3. Λιμενικών Έργων
4. Οικοδομικών Έργων
5. Έργων Πρασίνου
6. Ηλεκτρομηχανολογικών Εργασιών (Οδοποιίας, Υδραυλικών και Λιμενικών Έργων)

2. Ο Κανονισμός Περιγραφικών Τιμολογίων Εργασιών αποτελείται από τα περιγραφικά τιμολόγια και τους πίνακες τιμών μονάδος των αντίστοιχων άρθρων των περιγραφικών αυτών τιμολογίων, όπως εμφανίζονται στο συνημμένο Παράρτημα το οποίο αποτελεί αναπόσπαστο μέρος της παρούσας.

3. Οι τιμές μονάδος που περιλαμβάνονται στους πίνακες διαφοροποιούνται ανάλογα με τον συνολικό προϋπολογισμό του έργου (εκτιμώμενη αξία). Στους συνολικούς προϋπολογισμούς δεν περιλαμβάνεται ο ΦΠΑ και η αναθεώρηση, περιλαμβάνονται όμως τα κονδύλια για γενικά έξοδα και όφελος (περίπτωση θ παρ. 7 του άρθρου 53) η ρήτρα επιτάχυνσης (άρθρο 149) και τα απρόβλεπτα (περίπτωση α της παρ. 3 του άρθρου 156).

Άρθρο 3

Έναρξη ισχύος

1. Η ισχύς της απόφασης αυτής αρχίζει από τη δημοσίευση της στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.
2. Η απόφαση αυτή να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ: Κανονισμός Περιγραφικών Τιμολογίων Εργασιών

Περιλαμβάνει:

- Περιγραφικό Τιμολόγιο Έργων Οδοποιίας
- Πίνακα Τιμών Έργων Οδοποιίας
- Περιγραφικό Τιμολόγιο Υδραυλικών Έργων
- Πίνακα Τιμών Υδραυλικών Έργων
- Περιγραφικό Τιμολόγιο Λιμενικών Έργων
- Πίνακα Τιμών Λιμενικών Έργων : 4 σελίδες
- Περιγραφικό Τιμολόγιο Οικοδομικών Έργων
- Πίνακα Τιμών Οικοδομικών Έργων
- Περιγραφικό Τιμολόγιο Έργων Πρασίνου
- Πίνακα Τιμών Έργων Πρασίνου
- Περιγραφικό Τιμολόγιο Ηλεκτρομηχανολογικών Έργων
- Πίνακα Τιμών Ηλεκτρομηχανολογικών Έργων

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ
ΥΠΟΔΟΜΩΝ ΚΑΙ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ
ΧΡΗΣΤΟΣ ΣΠΙΡΤΖΗΣ΄

IV. Σχετικές με το προτεινόμενο σχέδιο ΥΑ διατάξεις

1. Στο Ν.4412/2016 "Δημόσιες Συμβάσεις Έργων, Προμηθειών & Υπηρεσιών (προσαρμογή στις Οδηγίες 2014/24/ΕΕ & 2014/25/ΕΕ)" (ΦΕΚ Α' 147/8.8.2016) προβλέπονται τα εξής:

1.1 Άρθρο 53 ("Περιεχόμενο εγγράφων της σύμβασης"), παρ. 7 περ. (ζ), (θ) και (η):

"7. Ειδικά για τις δημόσιες συμβάσεις έργων, πέραν των ανωτέρω, κατά τη σύνταξη των εγγράφων της

σύμβασης, ισχύουν και τα ακόλουθα: [...]

ζ) Με απόφαση του Υπουργού Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων εγκρίνεται Κανονισμός Αναλυτικών και Περιγραφικών Τιμολογίων Εργασιών ανάλογα με την κατηγορία και το μέγεθος των έργων και με την προσβασιμότητα της περιοχής εκτέλεσής τους. [...]

θ) Στις τιμές του προϋπολογισμού και του τιμολογίου, τόσο της υπηρεσίας όσο και της προσφοράς, περιλαμβάνεται κάθε σχετική δαπάνη, καθώς και τα γενικά έξοδα και όφελος της εργοληπτικής επιχείρησης. Αν γίνεται ρητή μνεία στα έγγραφα της σύμβασης μπορεί να προστίθεται στην εκτιμώμενη αξία της σύμβασης ποσοστό γενικών εξόδων και οφέλους, που ορίζεται σε δεκαοκτώ τοις εκατό (18%) ανεξαρτήτως πηγής χρηματοδότησης στο οποίο συμπεριλαμβάνεται η με αρ.πρωτ. 8371/ 27.7.2016 συμφωνία μεταξύ Εργοληπτικών Ενώσεων και Π.Ο.ΕΜΔΥΔΑΣ, όπως ισχύει ή τυχόν μελλοντικές συμφωνίες.

η) Ο Κανονισμός Αναλυτικών και Περιγραφικών Τιμολογίων Εργασιών, μετά την έγκρισή του, ισχύει υποχρεωτικά για όλες τις αναθέτουσες αρχές που δημοπρατούν δημόσιες συμβάσεις έργων.”

1.2 Άρθρο 6 (“Μέθοδοι υπολογισμού της εκτιμώμενης αξίας της σύμβασης”), παρ. 7:

“7. Όσον αφορά τις δημόσιες συμβάσεις έργων, κατά τον υπολογισμό της εκτιμώμενης αξίας λαμβάνονται υπόψη το κόστος των έργων, καθώς και η συνολική εκτιμώμενη αξία των: αγαθών και υπηρεσιών που τίθενται στη διάθεση του εργολάβου από τις αναθέτουσες αρχές, εφόσον είναι αναγκαία για την εκτέλεση των έργων. Επίσης, στην εκτιμώμενη αξία της δημόσιας σύμβασης έργου συμπεριλαμβάνονται τα γενικά έξοδα και όφελος της περίπτωσης θ’ της παρ. 7 του άρθρου 53, η ρήτρα του άρθρου 149 και το κονδύλιο της περίπτωσης α’ της παραγράφου 3 του άρθρου 156. [...]”

1.3 Άρθρο 156 (“Ειδικά θέματα τροποποιήσεων συμβάσεων κατά τη διάρκειά τους. Αυξομειώσεις εργασιών - Νέες εργασίες”) παρ. 3 περ. α’ :

“3. Τροποποιήσεις της σύμβασης χωρίς αύξηση της αξίας της μπορούν να γίνουν: α) Με το κονδύλιο των απρόβλεπτων δαπανών που περιλαμβάνονται στην αρχική σύμβαση καλύπτονται ιδίως δαπάνες που προκύπτουν από εφαρμογή νέων κανονισμών ή κανόνων που καθιερώθηκαν ως υποχρεωτικοί μετά την ανάθεση του έργου, καθώς και από προφανείς παραλείψεις ή σφάλματα της προμέτρησης της μελέτης ή από απαιτήσεις της κατασκευής οι οποίες καθίστανται απαραίτητες για την αρτιότητα και λειτουργικότητα του έργου, παρά την πλήρη εφαρμογή των σχετικών προδιαγραφών κατά την κατάρτιση των μελετών του έργου και υπό την προϋπόθεση να μην τροποποιείται το «βασικό σχέδιο» του έργου, δηλαδή ή όλη κατασκευή, καθώς και τα βασικά διακριτά στοιχεία της, όπως προβλέπονται από την αρχική σύμβαση. Για τη διάθεση του κονδυλίου των απρόβλεπτων δαπανών συντάσσεται Α.Π.Ε. που δεν μπορεί να συμπεριλάβει συμπληρωματικές εργασίες, οι οποίες κατέστησαν αναγκαίες λόγω απρόβλεπτων περιστάσεων. Τα ποσά των απρόβλεπτων δαπανών ανέρχονται σε ποσοστό εννέα τοις εκατό (9%) επί της αξίας της αρχικής σύμβασης, χωρίς το συνυπολογισμό των κονδυλίων αναθεώρησης και Φ.Π.Α., για έργα συνολικού προϋπολογισμού ίσου ή μεγαλύτερου του ορίου εφαρμογής της Κοινοτικής Νομοθεσίας, σύμφωνα με την απόφαση Δ17α/08/78/ΦΝ357/3.11.1995 (Β’941) και δεκαπέντε τοις εκατό (15%) για έργα προϋπολογισμού μικρότερου του ως άνω ορίου, σύμφωνα με την απόφαση Δ17α/07/45/ΦΝ 380/27.5.1996 (409 Β’) και μπορεί να αναπροσαρμόζεται με απόφαση του Υπουργού Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων. Το ποσό των απρόβλεπτων δαπανών επανυπολογίζεται κατά την υπογραφή της σύμβασης, ανάλογα με την προσφερθείσα έκπτωση, ώστε να διατηρείται σταθερή η ποσοστιαία αναλογία, σύμφωνα με το [άρθρο 135](#).”

1.4 Άρθρο 149 (“Επιτάχυνση εργασιών - Ρήτρα πρόσθετης καταβολής (πριμ)”) παρ. 2:

“2. Εφόσον η ταχύτερη, σε σχέση με τη συμβατική προθεσμία, εκτέλεση του έργου ή τμήματος αυτού, έχει ιδιαίτερη σημασία και, υπό την προϋπόθεση ότι υπάρχει ρητή σχετική πρόβλεψη στη διακήρυξη δημοπράτησης του έργου σε όλες τις περιπτώσεις διαδικασιών ανάθεσης, καταβάλλεται στον ανάδοχο πρόσθετη καταβολή (πριμ). Αν στα συμβατικά τεύχη προβλέπεται πρόσθετη καταβολή απαιτείται η προηγούμενη έκδοση απόφασης του Υπουργού Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων μετά από γνώμη του Τεχνικού Συμβουλίου της Γενικής Γραμματείας Υποδομών. Η πρόσθετη καταβολή υπολογίζεται ως ποσοστό της αρχικής συμβατικής αξίας, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στα συμβατικά τεύχη και το συνολικό ύψος της δεν μπο-

ρεί να υπερβαίνει το πέντε τοις εκατό (5%) της αξίας της προϋπολογιζόμενης δαπάνης του έργου μη συμπεριλαμβανομένου του Φ.Π.Α. Στα συμβατικά τεύχη προβλέπεται η κατανομή των σχετικών ποσών, κατά χρονική μονάδα ταχύτερης παράδοσης του έργου ή του κρίσιμου τμήματος, όπως και κάθε θέμα που σχετίζεται με την αναγνώριση των προϋποθέσεων για την πραγματοποίηση της πρόσθετης καταβολής. Η πρόσθετη καταβολή θεωρείται συμπληρωματικό εργολαβικό αντάλλαγμα, εγκρίνεται αναλόγως ως τροποποίηση της σύμβασης βάσει της [περίπτωσης α' της παραγράφου 1 του άρθρου 132](#) και περιλαμβάνεται στις σχετικές πιστοποιήσεις του έργου, με τον αναλογούντα Φ.Π.Α. Για αυτή την έγκριση της τροποποίησης της σύμβασης απαιτείται η βεβαίωση της Διευθύνουσας Υπηρεσίας μετά από αίτημα του αναδόχου, αναγνώρισης της δαπάνης και υπολογισμού του ποσού της πρόσθετης καταβολής.”

1.5 Άρθρο 2 (“Ορισμοί”) παρ. 1, περ. (6) και (7):

“6) ως «δημόσιες συμβάσεις έργων» και ως «συμβάσεις έργων» νοούνται οι συμβάσεις που έχουν ως αντικείμενο, ένα από τα κάτωθι: α) την εκτέλεση ή συγχρόνως τη μελέτη και την εκτέλεση εργασιών που αφορούν μία από τις δραστηριότητες που αναφέρονται στο [Παράρτημα II του Προσαρτήματος Α'](#) και στο [Παράρτημα I του Προσαρτήματος Β'](#), β) την εκτέλεση ή συγχρόνως τη μελέτη και την εκτέλεση έργου, γ) την υλοποίηση, με οποιαδήποτε μέσα, έργου ανταποκρινόμενου στις απαιτήσεις που ορίζει η αναθέτουσα αρχή/αναθέτων φορέας που ασκεί αποφασιστική επιρροή στο είδος ή στη μελέτη του έργου,

7) ως «έργο» νοείται το αποτέλεσμα ενός συνόλου οικοδομικών εργασιών ή εργασιών μηχανικού το οποίο επαρκεί αυτό καθαυτό για την εκπλήρωση μίας οικονομικής ή τεχνικής λειτουργίας. Η εκτέλεση των εργασιών του προηγούμενου εδαφίου απαιτεί ιδίως την εφαρμογή μελέτης κατά την έννοια του παρόντος, με τη χρήση τεχνικών γνώσεων και μεθόδων και αφορά νέες κατασκευές, επεκτάσεις, ανακαινίσεις, επισκευές - συντηρήσεις κατά τη λειτουργία, κατεδαφίσεις υποδομών, ιδίως στις κατηγορίες οδοποιίας, οικοδομικών, υδραυλικών, ηλεκτρομηχανολογικών, λιμενικών, βιομηχανικών - ενεργειακών, δικτύων, πρασίνου, καθαρισμού και επεξεργασίας νερού, υγρών, στερεών και αερίων αποβλήτων, γεωτρήσεων, ειδικών μονώσεων, ανελκυστήρων, ηλεκτρονικού εξοπλισμού, πλωτών έργων και εγκαταστάσεων, ναυπηγείων, αποκαλύψεις μεταλλείων ή όπως οι κατηγορίες αυτές διαμορφώνονται από τις κείμενες διατάξεις και των υποδομών εκ του συνδυασμού των ανωτέρω κατηγοριών,”

V. Επί του πεδίου εφαρμογής και του περιεχομένου του προτεινόμενου σχεδίου ΥΑ

Από την εξέταση των υποβληθέντων στοιχείων του φακέλου που συνοδεύει το εξεταζόμενο αίτημα του Υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών προκύπτουν τα εξής:

Όπως διαπιστώνεται από τη συνδυαστική θεώρηση των ως άνω προτεινόμενων διατάξεων της παρ. 1 και 2 του άρθρου 1 του υποβληθέντος σχεδίου Υπουργικής Απόφασης, καθώς επίσης και ως εκ της γραμματικής διατύπωσης του τίτλου της (“Κανονισμός Περιγραφικών Τιμολογίων Εργασιών για δημόσιες συμβάσεις έργων”), ο οποίος με τη σειρά του φαίνεται να παραπέμπει ως προς το πεδίο εφαρμογής του κατ’ ουσίαν στις δημόσιες συμβάσεις έργων του πεδίου εφαρμογής του Βιβλίου I (άρθρα 2 – 221) του Ν.4412/2016 κατά την έννοια των προπαρατεθεισών διατάξεων του άρθρου 2 παρ. 1 περ. (6) του νόμου αυτού, το πεδίο εφαρμογής της προτεινόμενης προς έκδοση ΥΑ καταλαμβάνει, ως ισχύει και στην περίπτωση της υφιστάμενης ΥΑ υπ’ αριθμ. Δ11γ/0/9/7/7.2.2013 (ΦΕΚ 363 Β’/19.2.2013), τις δημόσιες συμβάσεις έργων του Ν.4412/2016 και δη των κατηγοριών έργων: οδοποιίας, υδραυλικά, λιμενικά, οικοδομικά, πρασίνου καθώς και τις ηλεκτρομηχανολογικές εργασίες των τριών πρώτων ως άνω κατηγοριών έργων.

Συνεπώς, διαπιστώνεται ότι οι κατηγορίες έργων για τις οποίες καθορίζονται περιγραφικά τιμολόγια εργασιών στο πλαίσιο των διατάξεων της προτεινόμενης προς έκδοση ΥΑ δεν καλύπτουν το σύνολο των κατηγοριών έργων που αναφέρονται στις διατάξεις της περ. (7) παρ. 1 του άρθρου 2 του Ν.4412/2016.

Σύμφωνα με τη σχετική από 12.10.2016 εισήγηση της ορισθείσας για τη σύνταξη του προτεινόμενου Κανονισμού ομάδας εργασίας του Υπουργείου Μεταφορών και Υποδομών, η καθιέρωση των προπαρατεθεισών διατάξεων του άρθρου 53 παρ. 7 περ. ζ’ και η’ του Ν.4412/2016 εκφράζει την “πρόθεση του νομοθέτη να υπάρξει μια ολιστική ορθολογική διευθέτηση του θέματος της τιμολόγησης

των εργασιών [εννοείται των δημοσίων συμβάσεων έργων] με τη διαμόρφωση εθνικού συστήματος τιμολόγησης που θα περιλαμβάνει αλληλένδετα και άμεσα διασυνδεδεμένα περιγραφικά, αναλυτικά τιμολόγια και τιμές.”, πλην όμως, στο πλαίσιο μίας τέτοιας προσέγγισης, ο “χρόνος εκπόνησης και λειτουργικής ετοιμότητας ενός τέτοιου συστήματος (Κανονισμός Αναλυτικών και Περιγραφικών Τιμολογίων Εργασιών) θα κυμαίνεται, με αισιόδοξη πρόβλεψη, στα δύο έτη τουλάχιστον.”.

Ως εκ τούτου, επιλέχθηκε από το αρμόδιο Υπουργείο η “στρατηγική προσέγγισης της εκπόνησης του ανωτέρω Κανονισμού με βάση τη σταδιακή διαμόρφωση των επί μέρους θεματικών στοιχείων του, με γνώμονα την αξιοποίηση της διατιθέμενης γνώσης και εμπειρίας και την ελαχιστοποίηση των αμέσως απαιτούμενων πόρων και των συνεπειών στο σύστημα ανάθεσης των δημοσίων έργων στη χώρα (αναστολή δημοπρατήσεων).”

Στο πλαίσιο αυτό, ο Κανονισμός Περιγραφικών Τιμολογίων Εργασιών που επιχειρείται να εισαχθεί διά του προτεινόμενου σχεδίου ΥΑ προέκυψε ως προϊόν κωδικοποίησης σε ενιαίο κείμενο περιγραφικών τιμολογίων εργασιών των υφιστάμενων ενιαίων τιμολογίων εργασιών δημοσίων έργων της ΥΑ υπ’ αριθμ. Δ11γ/0/9/7/7.2.2013 “Αναπροσαρμογή και συμπλήρωση Ενιαίων Τιμολογίων Έργων Οδοποιίας, Υδραυλικών, Λιμενικών, Οικοδομικών, Πρασίνου και Ηλεκτρομηχανολογικών Εργασιών Οδοποιίας, Υδραυλικών και Λιμενικών” (ΦΕΚ 363 Β’/19.2.2013), επί των οποίων έγινε από το αρμόδιο Υπουργείο προσπάθεια εξορθολογισμού των γενικών τους όρων, προκειμένου να ανταποκρίνονται σε στοιχεία μόνον του άμεσου κόστους (εργατικό, υλικό) των εργασιών, καθώς επίσης ενσωματώθηκαν και κάποιες, σχετικά περιορισμένες σε αριθμό, τροποποιήσεις και προσθήκες άρθρων τιμολογίων, όπως αυτές ρητώς επισημαίνονται και στην από 12.10.2016 εισήγηση της ορισθείσας ομάδας εργασίας και αναφέρονται ενδεικτικά κατωτέρω στην παρούσα, προκειμένου να ληφθεί υπόψη η καταγραφείσα εμπειρία από ελλείψεις και δυσλειτουργίες των αντίστοιχων υφιστάμενων άρθρων των ενιαίων τιμολογίων εργασιών δημοσίων έργων της υφιστάμενης ΥΑ υπ’ αριθμ. Δ11γ/0/9/7/7.2.2013.

Ενδεικτικά αναφέρονται οι κάτωθι διαφοροποιήσεις των άρθρων των περιγραφικών τιμολογίων εργασιών του προτεινόμενου Κανονισμού σε σχέση με τα ισχύοντα ενιαία τιμολόγια εργασιών της ΥΑ υπ’ αριθμ. Δ11γ/0/9/7/7.2.2013:

α) μείωση κατά 50% των τιμών μονάδος στην ομάδα εργασιών “Συντήρηση πρασίνου” των έργων πρασίνου, λόγω του ότι οι σχετικές τιμές των ενιαίων τιμολογίων της εν λόγω ΥΑ κρίθηκαν από το αρμόδιο Υπουργείο ως εξαιρετικά υψηλές,

β) παρεμβάσεις στους γενικούς όρους των προτεινόμενων περιγραφικών τιμολογίων εργασιών προκειμένου να συμπεριληφθούν στις τιμές μονάδος των εν λόγω τιμολογίων (βλ. γενικούς όρους υπ’ αριθμ. 1.2 για όλες τις κατηγορίες έργων) “οι δαπάνες για την φορτοεκφόρτωση και μεταφορά (με την σταλία μεταφορικών μέσων) των πλεοναζόντων ή/και ακατάλληλων προϊόντων εκσκαφών και λοιπών υλικών, σε κατάλληλους χώρους απόρριψης, λαμβανομένων υπόψη των ισχυόντων Περιβαλλοντικών Όρων, σύμφωνα με την Ε.Σ.Υ. και τους λοιπούς όρους δημοπράτησης”, πλην όμως όχι και “το κόστος υποδοχής σε αποδεκτούς χώρους, των αποβλήτων από εκσκαφές, κατασκευές και κατεδαφίσεις (ΑΕΚΚ), όπως αυτά καθορίζονται στην ΚΥΑ 36259/1757/Ε103/2010 (ΦΕΚ 1312Β/2010) και εξειδικεύονται με την Εγκύκλιο αρ. πρωτ. οικ 4834/25-1-2013 του Υπουργείου Περιβάλλοντος Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής”, όπου “ως «κόστος υποδοχής σε αποδεκτούς χώρους» νοείται το κόστος χρήσης του συγκεκριμένου χώρου από την παράδοση των υλικών αυτών και την επέκεινα διαχείρισή τους”. Συναφώς, κρίνεται σκόπιμη η έκδοση σχετικής τεχνικής εγκυκλίου από το Υπουργείο Υποδομών και Μεταφορών προκειμένου για την καθοδήγηση των αναθετουσών αρχών περί της ορθής αντιμετώπισης της δαπάνης απόθεσης/επεξεργασίας των πλεοναζόντων προϊόντων εκσκαφών, των υλικών κατεδαφίσεων και των υπολειμμάτων των κατασκευών που προέρχονται από δημόσια έργα.

γ) ειδικότερες παρεμβάσεις σε επιμέρους υφιστάμενα άρθρα τιμολογίων των έργων οδοποιίας, υδραυλικών, οικοδομικών και λιμενικών, όπως πχ.:

γα) έργα οδοποιίας: προσθήκη νέων άρθρων στηθαίων ασφαλείας κατά ΕΛΟΤ EN 1317, επαναδιατύπωση του άρθρου Ε-9.6 “Πινακίδες εργοταξιακής σήμανσης” ως “Μηνιαία χρήση πινακίδων εργοταξιακής σήμανσης”, διόρθωση της εφελκυστικής αντοχής σύμφωνα με το νέο πρότυπο ΕΛΟΤ EN 10223-3:2013 στα

άρθρα Β-11Α, Β-11Β, Β-16Α, Β-17, Δ-11, αυξησεις τιμών άρθρων ειδικών εφεδράνων ΟΔΟ Β-46 (οι τιμές των υφιστάμενων ενιαίων τιμολογίων είναι στο 1/10 των πραγματικών), διορθώσεις περιγραφικού μέρους του άρθρου ΟΔΟ Α-18 κτλ.

γβ) υδραυλικά έργα: εισαγωγή νέου άρθρου 14.08 “Στεγανοποίηση Λιμνοδεξαυενών και ΧΥΤΥ με γεωσυνθετική μεμβράνη μπεντονίτη (GCL: geosynthetic clay liner)” και επαναδιατυπώσεις άρθρων.

γγ) οικοδομικά έργα: τροποποιήσεις στις περιγραφές και στις τιμές των άρθρων: 22.10 “Καθαίρεση μεμονωμένων στοιχείων κατασκευών από άοπλο σκυρόδεμα”, 22.15 “Καθαίρεση μεμονωμένων στοιχείων κατασκευών από οπλισμένο σκυρόδεμα”,

γδ) λιμενικά έργα: διορθώσεις περιγραφής άρθρου ΛΙΜ 4.10, όπου είχαν αναγραφεί εκ παραδρομής τιμές εφέλκυστικής αντοχής των υφαντών γεωϋφασμάτων, κατά την κύρια διεύθυνση, δεκαπλάσιες των απαιτούμενων (μετακίνηση υποδιαστολής κατά μια θέση).

Συνεπώς, υπό το πρίσμα των ανωτέρω, ο Κανονισμός Περιγραφικών Τιμολογίων Εργασιών δημοσίων συμβάσεων έργων που επιχειρείται να εισαχθεί διά του προτεινόμενου σχεδίου ΥΑ αποτελεί ουσιαστικά επανέκδοση των ενιαίων τιμολογίων εργασιών δημοσίων έργων της υφιστάμενης ΥΑ υπ’ αριθμ. Δ11γ/0/9/7/7.2.2013 (ΦΕΚ 363 Β’/19.2.2013) και, ως εκ τούτου, η μεθοδολογία που ακολουθήθηκε και τα στοιχεία άμεσου κόστους (εργατικό, υλικό) που ελήφθησαν υπόψη κατά τον καθορισμό των γενικών και ειδικών όρων και τιμών μονάδος των άρθρων των προτεινόμενων περιγραφικών τιμολογίων εργασιών του εξεταζόμενου Κανονισμού ανάγονται ουσιαστικά στα αντίστοιχα της ΥΑ υπ’ αριθμ. Δ11γ/0/9/7/7.2.2013, ως ισχύει. Εν προκειμένω, ο προτεινόμενος Κανονισμός, όπως δηλώνεται και από τον τίτλο του, μπορεί να νοηθεί μόνον ως Κανονισμός Περιγραφικών Τιμολογίων Εργασιών και όχι παράλληλα και ως Κανονισμός Αναλυτικών Τιμολογίων Εργασιών, όπως προβλέπεται βάσει της εξουσιοδοτικής διάταξης της περ. ζ’ της παρ. 7 του άρθρου 53 του Ν. 4412/2016.

Ως εκ των ανωτέρω συνάγεται ότι οι τιμές μονάδος των προτεινόμενων άρθρων τιμολογίων του εξεταζόμενου Κανονισμού δεν έχουν αποτελέσει αντικείμενο αναλυτικού υπολογισμού, και συνεπώς δεν δύναται να εξετασθεί η πληρότητα και αντικειμενικότητα της μεθοδολογίας που ακολουθήθηκε καθώς και η πληρότητα και το επίκαιρο των στοιχείων άμεσου κόστους (εργατικό, υλικό) που ελήφθησαν υπόψη κατά τον καθορισμό αντίστοιχα των γενικών και ειδικών όρων και τιμών μονάδος των άρθρων των προτεινόμενων περιγραφικών τιμολογίων εργασιών του εξεταζόμενου Κανονισμού.

Περαιτέρω, επισημαίνεται ότι σύμφωνα με την από 12.10.2016 εισήγηση της ορισθείσας ομάδας εργασίας του Υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών για τη σύνταξη του προτεινόμενου Κανονισμού, αναφέρονται, μεταξύ άλλων, τα εξής: “5ε. [...] VII. Η αναφορά του νόμου σε Κανονισμό Αναλυτικών και Περιγραφικών Τιμολογίων Εργασιών ανάλογα με την κατηγορία και το μέγεθος των έργων και με την προσβασιμότητα της περιοχής εκτέλεσής τους μπορεί εν μέρει να υλοποιηθεί στην παρούσα φάση για τα περιγραφικά τιμολόγια μόνο. Οι κατηγορίες εργασιών έχουν καθοριστεί και τα τιμολόγια εκδίδονται διακριτά για κάθε κατηγορία, το μέγεθος των έργων προσεγγίζεται με τη διαφοροποίηση των τιμών σε σχέση με το ύψος του προϋπολογισμού, η προσβασιμότητα της περιοχής εκτέλεσης θεωρείται ότι προσεγγίζεται με την υφιστάμενη τιμολογιακή διαφοροποίηση του μεταφορικού έργου (αστικές περιοχές – οδοί εκτός πόλης (καλή, κακή βατότητα εργοταξιακοί δρόμοι). VII. Η τιμολόγηση εργασιών σε «ειδικές συνθήκες» θα πρέπει να αντιμετωπιστεί με σχετική εγκύκλιο (π.χ. αντίστοιχη της Εγκύκλιος 33 της ΓΓΔΕ “Διευκρινίσεις σχετικά με την εφαρμογή των νέων ρυθμίσεων για τα δημόσια έργα (αρ. πρωτ. Δ17α/02/137/ΦΝ437/24-12-2004).”

Συναφώς, παρατηρείται ότι στο πλαίσιο του προτεινόμενου Κανονισμού Περιγραφικών Τιμολογίων Εργασιών δημοσίων συμβάσεων έργων ακολουθείται η ίδια κατηγοριοποίηση των τιμών μονάδος εργασιών αναλόγως της κατηγορίας και του προϋπολογισμού (μεγέθους) του έργου με αυτήν που ακολουθούν και τα ενιαία τιμολόγια εργασιών δημοσίων έργων της ΥΑ υπ’ αριθμ. Δ11γ/0/9/7/7.2.2013, ως ισχύει.

Πιο συγκεκριμένα, όσον αφορά στα άρθρα των προτεινόμενων περιγραφικών τιμολογίων εργασιών των κατηγοριών των λιμενικών έργων, των έργων πρασίνου και των Η/Μ εργασιών (έργων οδοποιίας,

υδραυλικών και λιμενικών) δεν καθιερώνονται διαφορετικές τιμές μονάδος εργασιών αναλόγως των ορίων του προϋπολογισμού του έργου, ενώ τα έργα οδοποιίας, τα υδραυλικά και τα οικοδομικά έργα κατατάσσονται σε διαφορετικές κατηγορίες από πλευράς προϋπολογισμού (μεγέθους), δηλαδή στις συγκεκριμένες κατηγορίες έργων έχουν καθορισθεί διαφορετικές τιμές μονάδος των προτεινόμενων άρθρων περιγραφικών τιμολογίων εργασιών αναλόγως του προϋπολογισμού του έργου, σύμφωνα με τα σχετικώς ισχύοντα στα αντίστοιχα ενιαία τιμολόγια εργασιών των συγκεκριμένων κατηγοριών έργων της ΥΑ υπ' αριθμ. Δ11γ/0/9/7/2013, ήτοι: α) για έργα οδοποιίας: πρώτη κατηγορία τιμών για έργα π/υ έως 1,5 εκ. €, δεύτερη κατηγορία τιμών για έργα π/υ άνω των 1,5 εκ. € έως 5 εκ. €, τρίτη κατηγορία τιμών για έργα π/υ άνω των 5 εκ. € έως 10 εκ. € και τέταρτη κατηγορία τιμών για έργα π/υ άνω των 10 εκ. €, β) για οικοδομικά έργα: μία πρώτη κατηγορία τιμών για έργα π/υ έως 2 εκ. € και δεύτερη κατηγορία τιμών για έργα π/υ άνω των 2 εκ. €, γ) για υδραυλικά έργα: μία πρώτη κατηγορία τιμών για έργα π/υ έως 1,5 εκ. €, δεύτερη κατηγορία τιμών για έργα π/υ άνω του 1,5 εκ. € έως και 5 εκ. € και τρίτη κατηγορία τιμών για έργα π/υ άνω των 5 εκ. €.

Κατόπιν όλων των ανωτέρω, η Αρχή αποφασίζει ομόφωνα την παροχή σύμφωνης γνώμης επί του υποβληθέντος σχεδίου απόφασης του Υπουργού Υποδομών και Μεταφορών με τίτλο *“Κανονισμός Περιγραφικών Τιμολογίων Εργασιών για δημόσιες συμβάσεις έργων”*, σύμφωνα με το άρθρο 2 παρ. 2 περ. γ, υποπερίπτωση (γγ) του ν.4013/2011.

Αθήνα, 17 Μαΐου 2017

ΘΕΩΡΗΘΗΚΕ

Η Αντιπρόεδρος

Χριστίνα Μπουσουλέγκα